

Výstupy z pracovných workshopov

1. časť: Definovanie vonkajších a vnútorných bariér v práci s mládežou so zdravotným postihnutím.

1. Čo bráni mladým ľuďom so zdravotným postihnutím zúčastniť sa aktivít bežných mládežníckych organizácií?

- Strach z odmietnutia, poníženia, predsudky, z neznámeho.
- Nemá odvalu.
- Nemá chuť presvedčať iných o tom, že to zvládne.
- Nechce sa mu.
- Nie je bezbariérovosť.
- Málo známych.
- Prostriedky (finančné).
- Obava z neúspechu, nezvládnutie aktivít – nízke sebavedomie, mentálne, fyzicky, senzoricky.
- Vhodnosť aktivít pre zdravotne znevýhodnených.
- Slabá podpora rodiny.
- Vylúčenosť z komunity.
- Pocit (cítienie) menejcennosti.
- Pocit bezpečia.
- Ochota okolia porozumieť.
- Komplexnosť služieb neexistuje.
- Výchova verejnosti – predsudky.
- Hlasy inštruktorov.
- Nezáujem o ponúkané aktivity.
- Nedostatok informácií.
- Fyzické bariéry – niekedy je problém dostať sa na nejaké podujatie (schody, poschodie).
- Reakcia zo strany okolia – stane sa, že aj samotní účastníci akcie odmietnu účasť ľudí so zdravotným znevýhodnením.
- Negatívne skúsenosti z minulosti.
- Ako daného jedinca vníma okolie.
- Rezignácia, apatia.
- Slabá vlastná motivácia, resp. podpora.
- Odbornosť – strach okolia, že nevedia/nechcú pripraviť vhodné podmienky.
- Zdravotné postihnutie samotné.
- Strach z neprijatia, z výsmechu.
- Identifikácia vhodných potrieb.
- Motivácia vecí meniť, prispôbovať.
- Nemá sa tam ako dostať, presunúť – sociálka mu neschválila príspevok na nový vozík/auto.
- Má svoju cestu a nemá záujem o druhých.
- Je presvedčený o tom, že práve „zdraví“ by sa mali týmto zaoberať.
- Nechce, lebo videl včera „V siedmom nebi“ a V.R. mu zobral náladu.
- Ak ho k tomu nevedie rodina, nemajú záujem ukázať možnosti dieťaťu.
- Netolerancia zo strany ostatných.
- Má iné plány na ten daný termín.
- Už bol na jednej takej aktivite a pochopil, že radšej nie.

**2. Aké fyzické, informačné a psychologické prekážky musia prekonávať mladí ľudia so zdravotným postihnutím?
Definujte ich vo vzťahu k rôznym typom postihnutí (zmyslové, telesné, mentálne...).**

- Zohľadniť potreby dieťaťa.
- Nepripravenosť spoločnosti.
- Obmedzené možnosti vzdelávania.
- Nevypracovaný systém informovanosti.
- Málo pracovných príležitostí (chránené dielne, práca pod supervíziou...).
- Nekompetentní pedagógovia pre ľudí s postihnutím (prakticky nemajú skúsenosti alebo len teoretickú).
- Na kultúrnych podujatiach nemajú prednosť/sektor ľudia na vozíkoch.
- Pre mentálne postihnutých vrátiť „petníky“ na chodníkoch, urobiť viac ihrísk.
- Predsudky rodičov a pedagógov.
- Bežné fyzické prekážky (WC bezbariérové v divadlách, úradoch, verejných budovách..).
- Nevhodný prístup personálu v nemocniciach.
- Fyzické prekážky: vlakové stanice, autobusové stanice, nástup/výstup v MHD.
- Byrokratické a papierové prekážky.
- Konkurenčný boj – kompenzačné pomôcky, ktoré sú častokrát v nižších a dostupných cenách sa nedostanú na trh/do systému poisťovní, ktoré preplácajú...
- Psychologické prekážky – prílišná starostlivosť rodičov a chcú „priveľmi“ chrániť deti.

3. S akými názormi/presvedčeniami sa stretávate na strane cieľovej skupiny (mladých ľudí so zdravotným postihnutím) a na strane okolia?

- „Takýto žiak tu do mojej triedy nepatrí, prečo nie je pre takého žiaka vytvorená „vyrovnávací trieda“?“
- Neochota pracovať so žiakmi so ŠVVP (záťaž pre učiteľa).
- Okolie nevie ako sa zachovať a ako pristupovať k ľuďom so zdravotným znevýhodnením.
- Okolie (učiteľ) nehľadá spôsob ako začleniť také dieťa do nejakej aktivity a radšej vopred odmietnu také dieťa.
- Ľudia nevedia ani len osloviť človeka s hendikepom.
- „Keď ktokoľvek zažil atmosféru v o.z. Parasport24 – stratí bariéry“ □.
- Slabá podpora a motivácia zdravotne znevýhodneného človeka.
- Naozajstný záujem pomôcť – nielen riešiť „úspešné“ projekty, ktoré v realite nefungujú.
- Práca s rodinou, ktorá má dávať podporu.
- „Nedá sa“, už nemám záujem.
- Budú na mňa zazerať, nemá to zmysel, nepodari sa mi to.
- Okolie – veľa je s tým vybavovania (schody, parkovanie...).
- Moje skúsenosti s okolím sú väčšinou negatívne, pasivita okolia.
- Radi sú vo svojej komfortnej zóne, neochota vzdelávať sa...
- Znevýhodnení vo väčšine prípadov majú pocit menejcennosti.
- Keď rodič povie „vozičkárovi“: „nechajte ho tak, jeho bolia nožičky...!“
- Rodičia často nevedú svoje deti (myslím tým mladého s MP) k samostatnosti, k zodpovednosti – urobia veci za nich (základné úkony v domácnosti a pod.).
- Nemôže sa ďalej vzdelávať, má zostať doma a starať sa o deti.
- Nechce sa mi. Nerobím nič.
- Nenájdu si nikdy prácu. Nikdy nebudú mať vzťah.
- Ak priznajú svoju diagnózu, spoločnosť ich odsúdi a vyčlení.
- „Ja mám diagnózu, preto sa nemusím snažiť..“ .

2. časť: Definovanie nástrojov na prekonávanie bariér v práci s mládežou so zdravotným postihnutím.

1. Aké konkrétne kroky je potrebné urobiť na odstránenie zadaných bariér?

- V školstve priamo zdefinovať do plánov a profilu školy potrebu asistovaného vzdelávania.
- Vzdelávanie pedagógov (povinné).
- V prvom rade si ujasniť reálne potreby dieťaťa, až potom hľadať možnosti pre toto konkrétne dieťa.
- Systémové opatrenia.

2. Čo by pomohlo, aby mladí ľudia so zdravotným postihnutím získali včas informácie o podujatiach?

Aké podmienky musia byť splnené, aby sa mohli zúčastniť?

Aké nástroje by im pomohli zapojiť sa do ich prípravy a realizácie?

Poznáte z praxe dobré príklady, kedy to funguje?

- Začlenenie sa v komunite.
- Rešpektovanie zdravotného obmedzenia.
- Pripravené podmienky.
- Správna komunikácia: odborníci + rodičia + učiteľia.

3. Definujte konkrétne veci, opatrenia vzhľadom na rôzne typy zdravotného postihnutia, s ktorými máte skúsenosti alebo máte o nich poznatky.

- ABA (aplikovaná behavior. analýza) pre deti s PAS.
- Vytvoriť podmienky na športovú aktivitu – individuálny prístup zabezpečiť.
- Zriadiť viac bezplatných centier včasnej intervencie.
- Vytvoriť centrá pre rodičov – poradenstvo, komunikácia s odborníkmi, učiteľmi a pod.
- Vzdelávať učiteľov v bežných školách, aby vedeli ako pristupovať k dieťaťu so zdravotným znevýhodnením.
- Vytvoriť tréningové programy pre mladých (v príprave na prácu).
- Pripraviť kolektív na príchod (napr. aspergera do triedy...).